

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ : 2 ΩΡΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι νόμοι επισκέπτονται τον Σωκράτη στη φυλακή

Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἶτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ἐπιστάντες ἔρουντο· Εἶπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῶ ἔχεις ποιεῖν; Ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς διανοῆ τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι καὶ σύμπασαν τὴν πόλιν τὸ σὸν μέρος; Ἡ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶναι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατειράφθαι, ἐν ἧ ἂν αἱ γενόμεναι δίκαι μηδὲν ἰσχύωσιν ἀλλὰ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίνωνται καὶ διαφθείρωνται; Τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; Πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου ὃς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάτει κυρίας εἶναι. Ἡ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς ὅτι «Ἡδίκη γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις καὶ οὐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινεν;» Ταῦτα ἢ τί ἐροῦμεν;

Πλάτων, *Κρίτων* 50a-c

ΘΕΜΑΤΑ

- 1.α. Να μεταφράσετε το χωρίο «*Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ... γίνωνται καὶ διαφθείρωνται;*». (μον.4)
- 1.β. Πώς εξηγείτε την ἀρνήση του Σωκράτη να εκμεταλλευτεῖ τὴν ευκαιρία που του δίνουν οἱ φίλοι του να ἀποδράσει; Πώς θα τον χαρακτηρίζατε ως πολίτη και ως δάσκαλο; (μον.4)
- 2.β. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου ἔχουν ετυμολογική συγγένεια οἱ ἀκόλουθοι: ἐπίδραση, ἀνώνυμος, νομοθέτης, στάσιμος, ἀνατροφή, πολίτης, ἀξιοματούχος, ἐγκριση. (μον.2)

2.β. Γίνονται: να γράψετε τέσσερις ομόρριζες λέξεις (ουσιαστικά ή επίθετα) της νέας ελληνικής από το ρήμα που σας δίνεται. Στη συνέχεια να επιλέξετε δύο από αυτές και να δημιουργήσετε προτάσεις. (μον.2)

3.α. Να συμπληρωθεί ο πίνακας. Προσοχή! Στους κλιτούς τύπους να διατηρηθεί το πρόσωπο και ο αριθμός. (μον.2)

Ενεστώτας				Οριστική
Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Παρατατικού
γελάτε				
νικῶνται				

Απαρέμφατο	μετοχή

3.β. Να συμπληρωθεί ο πίνακας. Προσοχή! Στους κλιτούς τύπους να διατηρηθεί το πρόσωπο και ο αριθμός. (μον.2)

Ενεστώτας				Οριστική
Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Παρατατικού
ἀδικεῖς				
σκοπεῖται				

Απαρέμφατο	μετοχή

4.α. Να αναγνωρίσετε το είδος, την εκφορά και τον συντακτικό ρόλο των δευτερευουσών προτάσεων στα παρακάτω παραδείγματα. (μον.2)

- i. δείκνυμι ὅτι καὶ πρό ἐμοῦ τοῦτο εἶχε τό φρόνημα ἡ πόλις.
- ii. Κίνδυνος ἐστί μή μεταβάλωνται καὶ γένωνται μετὰ τῶν πολεμίων.
- iii. Κῦρος ἤρετο τίς ὁ θόρυβος εἶη.
- iv. Οὗτος ἐστίν ὃς ἀπέκτεινεν τοὺς στρατηγοὺς.

4.β. Να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση (μον.2):

- Το απαρέμφατο ἀποδιδράσκειν εἶναι:
  - ο τελικό
  - ο ειδικό

• **Η μετοχή ἐλθόντες είναι:**

ο χρονική και απόλυτη

ο χρονική και συνημμένη

• **Το απαρέμφατο ὄνομάσαι είναι ..... του ρ. δεῖ:**

ο υποκείμενο

ο αντικείμενο

• **Υποκείμενο του ρ. εἰπέ είναι:**

ο το εννοούμενο σύ

ο το μοι

• **Στη φράση «Πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι...» το μόριο ἂν είναι:**

ο υποθετικό

ο δυνητικό

• **Στην πρόταση «ὅς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας εἶναι»**

στο απαρέμφατο εἶναι παρατηρεῖται:

ο ταυτοπροσωπία

ο ετεροπροσωπία

• **Το κυρίας είναι:**

ο κατηγορούμενο

ο αντικείμενο

• **Αντικείμενο του ρ. ἔκρινεν είναι το:**

ο τὴν δίκην

ο οὐκ ὀρθῶς

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!